

THI CA VIỆT NAM CHỌN LỌC

Thơ

Lưu Trọng Lư

NHÀ XUẤT BẢN ĐỒNG NAI

<http://tieulun.hopto.org>

THI CA VIỆT NAM CHỌN LỌC

KIỀU VĂN

(TUYỂN CHỌN - GIỚI THIỆU)

thơ

Lưu Trọng Lưu

NHÀ XUẤT BẢN ĐỒNG NAI

LỜI NÓI ĐẦU

Lưu Trọng Lư là nhà thơ tiên phong của phong trào Thơ Mới.

Với những cuộc luận chiến và bút chiến hào hùng sôi nổi với phái Thơ cũ, với những thi phẩm "thơ mới" đặc trưng và xuất sắc, Lưu Trọng Lư đã góp phần tích cực giành toàn thắng cho Thơ Mới.

Như chúng ta đã biết, phong trào Thơ Mới khác nào một vườn hoa muôn hồng ngàn tía, đã tạo nên cả một thời đại thi ca rực rỡ trong lịch sử văn học Việt Nam. Thơ Mới bao gồm nhiều trường phái, và hầu như mỗi nhà thơ đều có một phong cách riêng biệt.

Thơ Lưu Trọng Lư, ngay từ lúc mới xuất hiện đã "cát cứ" một góc của vườn thơ. Đó là thứ thơ Tình - Sầu - Mộng hết sức nhẹ nhàng, man mác, chơi vơi.

Lưu Trọng Lư có một giọng thơ vừa hồn nhiên vừa lạ, trong đó chúng ta như nghe thấy cái nhạc điệu muôn thuở của tâm hồn thơ mộng :

Em không nghe rừng thu
Lá thu kêu xào xạc
Con nai vàng ngơ ngác
Đạp trên lá vàng khô.

(Tiếng thu)

*hoặc tiếng đập của một trái tim như ngẩn ngơ,
như rời rạc trước cuộc đời lúc nào cũng sâu muộn,
cũng tan vỡ mà người trong cuộc cứ nhìn nó với
đôi mắt mơ màng, chẳng hề phản ứng, giành giật
hay níu kéo :*

Rồi ngày lại ngày
Sắc màu : phai,
Lá cành : rụng,
Ba gian : trống,
Xuân đi.
Chàng cũng đi.

(Xuân về)

*Cao hơn một mức nữa, đôi lúc thơ Lưu Trọng
Lư còn tìm đến cái "Khoái cảm của nỗi đau", một
thức ăn khá hợp khẩu vị của những tâm hồn trẻ
nải khi chưa tìm được lối thoát cho cuộc đời mình.*

Xin để gối nằm yên chỗ cũ
Hãy lìm người trong thú đau thương.
Giờ đây ta đốt nén hương,

Trên tay ta buộc dải tang cho tình.

(Thú đau thương)

Hoài Thanh (Tác giả Thi Nhân Việt Nam) phải thú nhận rằng "dẫu có ưa thơ của người này hay người khác, mỗi lúc buồn đến, tôi lại trở về với Lưu Trọng Lư... Bởi vì thơ Lư nhiều bài thực không phải là thơ, nghĩa là những công trình nghệ thuật, mà chính là tiếng lòng thổn thức cùng hòa theo tiếng thổn thức của lòng ta".

Phải chăng trong một thời đại vô cùng sôi động, dòng thơ mát dịu như hơi sương, như nước suối và đầy hoa mộng của Lưu Trọng Lư là phương thuốc mầu nhiệm giúp mọi người lấy lại sự "cân bằng sinh thái" trong tâm hồn mình ?

Sự nghiệp thơ của Lưu Trọng Lư, theo chúng tôi, chỉ là như thế. Vì nhà thơ - như Hoài Thanh nói - là kẻ ngơ ngơ ngác ngác bước chập chững trên đường đời, nên thật khó đòi hỏi ở ông tầm vóc của một triết gia. Nhưng cái nhạy cảm bẩm sinh của một tâm hồn thi sĩ đã luôn giúp ông phát hiện được cái gọi là "cây đời mãi mãi xanh tươi". Lưu Trọng Lư bước vào cuộc kháng chiến chống Pháp rồi chống Mĩ cũng tự nhiên như ông đắm mình trong cái "thú đau thương" xưa kia, và chính ở khoảng trời mới mẻ và sinh động này, ngòi bút

của ông đã lại một lần nữa khám phá được rất nhiều cái đẹp của cuộc sống, có điều không còn là cuộc sống trong mơ, nơi giường, nệm, gối, chăn, mà giữa núi rừng, sông suối :

Bóng chiều vừa ngủ
O lội sang khe
Quần áo đầm đìa
Bỗng O dừng bước
Mặt soi xuống nước
Cúc áo vội cài
Nhóm lại tóc mai
O vừa chợt thấy
Xuân gầy ba bảy
Da tuyết vàng khè
O sợ chồng chê
Nhưng o vẫn bước...

(O tiếp tế)

Điều cuối cùng cần nói về nhà thơ quá cố là : trọn đời, tác giả bài thơ "Tiếng thu" mang trong ngực một trái tim dịu dàng, nhân ái.

Lưu Trọng Lư và thơ ông là một. Chính vì vậy khi tổng kết đời thơ của mình, ông đã viết :

Đi giữa vườn nhân dạ ngẩn ngơ
Vì thương người lắm mới say thơ.

KIỀU VĂN

Tôi thà bị lừa

còn hơn

không tin

vào con người .

LƯU TRỌNG LƯ

THƠ TÌNH

Suối mây

Mời em lên ngựa với anh
Nương theo bãi sậy qua ghềnh suối Mây.
Em ăn hộ quả sim này,
Năm sau sim chín nhớ ngày lại lên.
Nói đi
Nói đi em mãi làm duyên,
Quê em ở Xá, tên em là gì ?
Mời em xuống tắm suối mây
Em phơi áo lụa trên cây sim này.
Ủa ! Sao má đỏ hây hây ?
Ái ân đã đến tự ngày nào em ?

Một mùa đông

I

Đôi mắt em lặng buồn
Nhìn thôi mà chẳng nói,
Tình đôi ta vời vợi
Có nói cũng không cùng.

Yêu hết một mùa đông
Không một lần đã nói,
Nhìn nhau buồn vời vợi
Có nói cũng không cùng.

Trời hết một mùa đông
 Gió bên thêm thổi mãi,
 Qua rồi mùa ân ái :
 Đàn sếu đã sang sông.

Em ngồi trong song cửa
 Anh đứng dựa tường hoa,
 Nhìn nhau mà lệ ứa,
 Một ngày một cách xa.

Đây là dải Ngân Hà,
 Anh là chim Ô thước
 Sẽ bắc cầu nguyện ước
 Một đêm một lần qua.

Để mặc anh đau khổ,
 Ái ân giờ tận số,
 Khép chặt đôi cánh song !
 Khép cả một tấm lòng !

II

*Em là gái trong khung cửa,
Anh là mây bốn phương trời ;
Anh theo cánh gió chơi vơi,
Em vẫn nằm trong nhung lụa.*

*Em chỉ là người em gái thôi,
Người em sâu mộng của muôn đời,
Tình em như tuyết giăng đầu núi,
Văng vặc muôn thu nét tuyết vời.*

*Ai bảo em là giai nhân
Cho đời anh đau khổ ?
Ai bảo em ngồi bên cửa sổ
Cho vương váu nợ thi nhân ?*

*Ai bảo em là giai nhân
Cho lệ tràn đêm xuân ?
Cho tình tràn trước ngõ ?
Cho mộng tràn gối chần ?*

III

Ngày một ngày hai cách biệt nhau
Chẳng được cùng em kê gối sầu,
Khóc chuyện thế gian cười ngặt nghèo,
Cùng cười những chuyện thế gian đau.

Ngày hôm tiễn biệt buồn say đắm
Em vẫn đùa nô uống rượu say.
Em có biết đâu đời vắng lạnh,
Lạnh buồn như ngọn gió heo may.

Môi em đượm sắc mùi nho tươi,
Đôi má em hồng chúm nụ cười,
Đôi mắt em say màu sáng lạn,
Trán em để lỏng làn tóc rơi.

Tuy môi em uống, lòng anh say,
Lời em càng nói càng chua cay
Anh muốn van em đừng nói nữa,
Lệ buồn sẽ nhỏ trong đêm nay.

IV

*Hãy xếp lại muôn vàn ân ái
Đừng trách nhau, đừng ái ngại nhau,
Thuyền yêu không ghé bến sâu
Như đêm thiếu phụ bên lầu không trăng.*

*Hãy như chiếc sao băng băng mãi
Để lòng buồn, buồn mãi không thôi.*

Một chút tình

Chưa biết tên nàng biết tuổi nàng
Mà sâu trong dạ đã mang mang.
Tình yêu như bóng trăng hiu quạnh,
Lạnh lẽo đêm trường dải gió sương.

Ta chỉ xin em một chút tình
Cho lòng thắm lại với ngày xanh.
Sao em quên cả khi chào đón
Tình ái, chiều xuân đến trước màn ?

Rộn rã cười vang một góc lầu,
Ngây thơ em đã biết gì đâu ?
Đêm khuya trăng động trong cây lá,
Vò vò ta se mấy đoạn sầu,

Lác đác ngày xuân rụng trước thềm,
Lạnh lùng ta dõi bước chân em,
Âm thầm ấp mối xa xa vọng
Đường thế đâu tìm bóng áo xiêm ?

Đợi đến luân hồi sẽ gặp nhau,
Cùng em nhắc lại chuyện xưa sau.
Chờ anh dưới gốc sim già nhá !
Em hái đưa anh đóa mộng đầu.

Lòng cô phụ

Tình em như tuyết vương chân ngựa
Hoặc có vừng trăng muôn dặm soi.

Đã lâu anh không đến vườn em nữa !
Các lối đi, gai cỏ mọc đầy,
Chim không hạ cánh,
Lá rụng không buồn bay,
Những chiều thu em không buồn tựa cửa.
Hoa em đầy giậu, bóng anh tuyết vời
Cỏ em đầy vườn, ngựa anh không tới
Đã lâu ngày, ngõ ùn : lá bàng rơi,
Đón ai vào mà ngõ kia em phải xới ?
Hôm nào đây, bầy chim con ngân trắng
Biết tự quăng nào, trong chốn rừng xanh
Bay về đây - trên cành xoan, im lặng
Không con nào mách hô bóng tin anh !

Còn chi nữa

Tặng ba nhà thi sĩ trẻ tuổi

Giờ đây hoa hoang dại
Bên sông, rừng tơ bời ;
Đã qua rồi cơn mộng,
Dừng vỗ nữa, tình ơi !

Lòng anh đã rời rừng
Trên sông ngày tàn rơi.
Tình anh đã xé bóng,
Còn chi nữa, em ơi !

Còn đâu ánh trăng vàng
Mơ trên làn tóc rối ?
Chân nàng trên đường sỏi,
Sương lá đổ rộn ràng !

Trăng nội vẫn mơ màng
Trên những vòng tóc rối ?
Đêm ấy, xuân vừa sang,
Em vừa hai mươi tuổi <http://tieulun.hopto.org>

Còn đâu những giờ nhung lụa :
Mộng trùm trên bông,
Tình ấp trong gối,
Rượu tân hôn không uống cũng say nồng ?

Còn đâu mùi cỏ lạ
Uớp trong mớ tóc mây ?
Một chút tình thơ ngây
Không còn trên đôi má.

Tình điên

Tặng các bạn cũ và những ngày qua

Mười bảy xuân em chưa biết sầu
Mối tình đưa lại tự đâu đâu...
Em xinh em đẹp, lòng anh trẻ,
Dan díu cùng nhau giấc mộng đầu.

Tình trong như nước biển trong xanh
Huyền ảo như trăng lọt kẽ màn;
Phơi phới như hoa đùa nắng sớm,
Rạt rào như sóng vỗ đêm thanh...

Hôm ấy trăng thu rụng dưới cầu,
Em cười, em nói suốt trắng đầu;
Yêu nhau những tưởng yêu nhau mãi,
Tình đến muôn năm chưa bạc đầu...

Ngày tháng trôi xuôi với ái ân...
Bên cầu lá rụng đã bao lần !

....

....

Tình ái hay đâu mộng cuối trời
Nhằm nhau giây lát hận muôn đời
Kẻ ra non nước, người thành thị,
Đôi ngả tình đi, người mỗi nơi.

Hôm nay ngồi ngóng ở bên song,
Ta được tin ai mới lấy chồng;
Cười chưa dứt câu, tình đã vội...
Nàng điên trên "gối mộng" người thương.

Ta mơ trong đời hay trong mộng ?
Vùng cúc bên ngoài, đống dưới sương
Ta dí đôi tay vào miếng kính,
Giật mình quên hết nỗi đau thương...

Ta hát dăm câu vô nghĩa lí;
Lá vàng bay lả vào buồng ta.
Ta viết dăm câu vô nghĩa lí;
Người điên xem đến hiểu lòng ta.

Lại nhớ

Hôm nay dạ lại bản thân
Nhìn đám mây chiều lại nhớ Vân.

Này mây hỡi ! Mây chiều hỡi !
Dừng lại đây, chờ ta với.
Theo dấu chim xanh
Rẽ lối trời tình.
Cây cùng làn gió
Tìm nơi Vân ở ;
Vượt mấy rừng cây,
Bay qua chùa Thầy,
Đến nơi thôn nhỏ,
Ngừng bên cửa sổ
Chờ lúc nàng vén màn thưa ;
Ngang trời ta đổ trận mưa.

Đã khuya rồi

*Hoa lan quên nở trên giàn :
Nhớ ai em để tiếng đàn ngừng đưa ?
Tiếc gì em, nửa đường tơ !
Cho hoa quên nở, trăng mờ quanh soi...
Chờ em đêm đã khuya rồi !
Rộn ràng lá đổ, vàng rơi đầy thêm.*

Thuyền mộng

Dưới chân không nghe chèo vỗ sóng,
Thuyền bơi trong cõi mơ lồng lộng ;
Muốn ca, nàng chỉ lặng thầm ca
Ngại ngừng sợ gió chim xao động.

Thuyền bơi trong quầng trời xanh ngắt,
Thăm xa, xa thăm một màu lơ ;
Nhìn mây thăm trời xa chóng mặt ,
Van nàng cấm lại chiếc thuyền mơ.

Ta hỏi nàng còn bơi chẳng nữa ?
Khẽ nghiêng đầu nàng rí tai ta :
"Còn bơi, bơi nữa, bơi xa nữa
Lúc khắp trời phủ ánh sao sa..."

Bập bênh vẫn trôi trên mây bạc,
Thuyền trôi đã quá dải Ngân Hà.
Giật mình, nàng nhìn ta ngơ ngác :
Không biết còn trôi bến nào xa ?

Quanh ta vẫn màu xanh gợn sóng
Quanh ta thăm thăm một màu xanh
Buông chèo, nàng cùng ta tha thiết
Nhìn lại nhìn nhau bờ ngõ tình.

Trăng lên

Đứng đỉnh chiếc thuyền con
Trăng lên đầy ngọn núi
Đối cảnh với người yêu,
Cầm tay, tôi gạn hỏi :
"Vũ trụ ngô bao la
Nên cười hay nên tủi ?"
Lặng lặng tựa Hằng Nga,
Nhìn tôi, nàng chẳng nói.

Đôi mắt

Có hoa nào qua mùa không héo ?
Có tiếng nào giàu đẹp hơn không ?
Mắt em là một dòng sông
Thuyền anh bơi lội giữa dòng mắt em.
Đàn "nguyệt dạ" hương đêm bay lạc
Gì buồn hơn tiếng vạc lưng chừng ?
Phép gì khỏi nhớ đừng trông
Mắt em bỏ túi, vắng lòng đem soi.

Khi thu rụng lá

Em có bao giờ nói với anh
Những câu tình tứ thuở ngày xanh,
Khi thu rụng lá bên hè vắng
Tiếng sáo ngân xa vắng trước màn.

Em có bao giờ nghĩ tới anh
Khi tay vin rũ lá trên cành ?
Cười chim cọt gió nào đâu biết :
Chua chát lòng anh biết mấy tình ?

Lòng anh như nước hồ thu lạnh,
Quạnh quẽ đêm soi bóng nguyệt tà...
Ngày tháng anh mong chậm chậm lại,
Hững hờ em mặc tháng ngày qua...

Mùa đông đến đón ở bên sông,
Vội vã cô em đi lấy chồng ;
Em có nhớ chăng ngày hạ thắm :
Tình anh lưu luyến một bên lòng ?

Cảnh thiên đường

Nhờ em chỉ hộ cảnh thiên đường
Ở tận miền âm hay cõi dương,
Hay ở trong lòng người thiếu nữ
Một chiều nhuộm đỏ ráng yêu đương ?

Sứ giả

Một đêm mưa gió rộn ràng
Vô tình ta đã bên giường Quý Phi.
Phi chợt tỉnh : "Đi từ đâu lại ?
Mới ở đây hoặc tới từ lâu ?"

Rằng : "đi từ độ vào thu,
Gió thu về chậm, cuộc du trẽ tràng.
Em : sứ giả Minh Hoàng người cũ,
Chốn ngọc cung mái phủ sâu che ;
Tỉnh đi : ngán để lựa the
Tỉnh đi, đi mãi không về, tình không":

Nghe ta nói động lòng sùi sụt
Nửa vạt sầu che vội mặt hoa,
Thân thờ Phi ngắm rừng xa
Mà khi ngoảnh lại thì ta không còn.

Là chim sứ giả
Em bay từ bể cả đến ngàn sâu,
Bay khắp sáu đảo ba châu
Tìm hoa cho gió, đón sầu cho thơ.

Tiếng cánh vỗ trong giờ li biệt
Nghe vội vàng bi thiết bao nhiêu ;
Lang thang núi bạc mây chiều
Lao xao cánh nhận mây chiều đập sương...

Trên bãi biển

Thừa lương khách đã vắng ⁽¹⁾
Trời nước mệnh mông,
Duy còn bốn mắt nhìn nhau : lặng
Trên cát vô tình vạch chữ "Vân" ;
Tay vạch xong, sóng xóa dần.
Mỉm cười, Vân sẽ nói :
"Người yêu Vân hỡi !
Sao người lại quá điên ?
Thân nay cũng diệt* nữa là tên ?"

Tưởng được nghìn thu nhờ bãi cát
Tan tác nào hay vì sóng bạc,
Cuộc trăm năm đừng có đa mang :
Tình nhân chung kiếp đã tràng.

(1) Thừa lương : hóng mát

Đợi

*Yêu với không yêu, nói lúc đầu,
Làm chi như thế phỉnh phờ nhau !
Hôm ni hôm nớ mong rồi đợi
Trăng nở đầy buồng, người ở đâu ?*

Khi yêu

*Không biết làm sao nói được nhiều
Như khi lòng chưa biết thương yêu,
Khi yêu quên cả lời săn sóc,
Nhìn lại nhìn nhau, chiều lại chiều.*

Lại uống

Em đã dặn anh đừng uống nữa,
Vì đâu anh đã lại say rồi !
Hãy cho anh trái lời em dặn
Một lần và lần nữa mà thôi.

Những từ xưa không hề nhấp rượu
Hiền vui như gió lướt bên cầu.
Anh chỉ say sưa màu tuyết diệu
Thơ dầu ra, rượu chưa lúc vào.

Nhưng hôm nay em ạ, hôm nay
Anh thấy em buồn, buồn đắm say,
Không hỏi - có bao giờ anh hỏi
Anh chỉ nhìn mà lòng ngất ngây.

Ai chặt hộ mình những trần song,
Cho vai kề vai, lòng bên lòng,
Cho lệ em rơi, khăn anh ướt,
Cho mắt đẹp nữa, lúc mơ màng.

Lời thêm một nút, thắt một nút
Một bước xa ra, một bước gần.
Đã biết không mong còn mãi đợi
Như người thiếu nữ bến sông Ngân.

Chuyện ái ân dành khi nhàn rồi
Cười cũng hay mà khóc cũng hay.
Không vui ta cũng cùng vui gương,
Vì không buồn, cũng bị buồn lây.

Chỉ một lần và lần nữa thôi,
Và li này, và li nữa vơi,
Cho anh trái nửa lời em dặn
"Vì em chỉ là em gái thôi".

Mây

Tặng MỪNG

I

Vì cánh hoa trong mưa buồn chớm nở
Anh nguyện xin làm gió bên đường
Lang thang bờ biển cả yêu thương
Đến bên nhau chia nỗi buồn cay đắng.
Một tiếng đàn khuya họa gió lạnh
Nỗi đau hòa lẫn dưới trăng sao
Và hẹn cùng nhau
Mây trắng bạc đầu.

II

Hôm ấy xuân vừa bùng hương sứ
Hồ Tịnh Tâm vội ngắt sen hè
"Rồi một ngày kia anh nhĩ
Trên làn tóc chung thủy xuân đi"
Lời em nói chốc ba mươi năm rồi đó
Tóc em chừ nở trắng một vài hoa
Vẫn như sớm hôm nào em nhĩ ?
Trên đầu mây trắng vẫn bay qua.

Vòng chuỗi ngọc

Đây ánh sáng lạnh giữa bàn tay
Còn sót lại của ngôi sao mờ đã tắt
Và còn đây những giọt nước mắt
Của thế kỉ vừa qua
Của bao đêm tối lạnh u mờ
Còn ứ lại trong hồn em
Như hạt mưa còn ứ đọng trên thềm.

Nếu cuộc sống, em ơi
Còn rơi đây
Những hạt buồn dĩ vãng,
Hãy lau khô và chuốt thành ngọc sáng
Em xâu thành chuỗi thành vòng
Em đeo lên cổ, lên hồn,
Em quán giữa mình em sáng chói.

Em không phải như Tố Tâm ngày ấy
Chết trên nệm trắng của tình yêu
Em không phải như Thúy Kiều
Thẹn với trời xanh mang điều bội ước...
Em không phải như Trác Văn Quân thưở trước
Nửa đêm nghe tiếng phượng cầu
Lên mình cất bước...

Đường em nay ánh sáng chan hòa
Đường em nay ngọt trái thơm hoa
Chỉ đợi bàn tay em nâng hái.
Mười ngón tay em mềm mại.
Mười ngón tay như mười ngọc nữ Nghệ Thường.
Hái đi em ! Trái vừa chín tới vị yêu đương
Nồng thơm trên cành xuân mơ ước...

NHỮNG KHÚC SẦU ĐỜI, NHỮNG KHÚC MƠ...

Thú đau thương

Tình đã len trong màu nắng mới,
Lòng anh buồn vời vợi, em ơi !
Niềm yêu rung động đôi môi
Tình đầy khôn lựa được lời thắm tươi.

Đã héo lăm nụ cười trong mộng
Đã mờ mờ lăm, bóng thân yêu,
Đã lam tím cả cánh chiều
Trong hồn lặng đã hiu hiu mộng tàn.

Xin để gối nằm im chỗ cũ,
Hãy lịm người trong thú đau thương,
Giờ đây ta đốt nén hương
Trên tay ta buộc dải tang cho tình.

Nắng mới

Tặng hương hồn Thầy Me

Mỗi lần nắng mới hắt bên song.
Xao xác gà trưa gáy náo nùng ;
Lòng rười buồn theo thời đi vắng,
Chập chờn sống lại những ngày không.

Tôi nhớ Me tôi thưở thiếu thời,
Lúc Người còn sống, tôi lên mười ;
Mỗi lần nắng mới reo ngoài nội,
Áo đỏ Người đưa trước giậu phơi.

Hình dáng Me tôi chưa xóa mờ
Hãy còn muông tượng lúc vào ra
Nét cười đen nhánh sau tay áo
Trong ánh trưa hè, trước giậu thưa.

Thơ sầu rụng

(Vàng trắng)

Tặng Hoài Thanh, người bạn
đầu tiên đã đưa lại cho ta cái
hương vị say nồng của cuộc
đời và của văn chương.

Vàng trắng từ độ lên ngôi,
Năm năm bến cũ em ngồi quay tơ.
Để tóc vương vãn thơ sầu rụng,
Mái tóc buồn thơ cũng buồn theo.
Năm năm tiếng lụa xe đều...
Những ngày lạnh rớt, gió vèo trong cây.

Nhẹ bàn tay, nhẹ bàn tay,
Mùi hương hàng xóm bay đầy mái đông.
Nghiêng nghiêng mái tóc hương nồng,
Thời gian lặng rớt một dòng buồn tênh.

Hôm qua

*Hôm qua bạn ạ ! Ta chiêm bao :
Gò ngựa bên sông, dưới gốc đào ;
Sớm ấy, đông qua đào chín ửng,
Ta trèo vin hái trên cành cao.*

*Đằng xa bỗng thấy dò em lại.
Sông lặng em bơi nhẹ mái chèo ;
Lộng lẫy trong màu xiêm áo biếc
Như nàng Tiên nữ động Quỳnh Diêu.*

*Em ca theo điệu người sơn nữ
Cắt cỏ bên đồi, giọng líu lo.
Vùn vụt gió lên, tà áo nháy ;
Sóng xô, vỗ nhẹ dưới khoang đồ.*

Thấy ta ngừng hát, em cười lả ;
 Ta thưởng vật em một quả đào ;
 Ta ngỡ nhờ em đưa qua bến ;
 Em cười, ta vội xuống cây mau.

Than ôi ! ngoảnh lại, biển đâu rồi !
 Còn vẳng trên đôi giọng hát thôi.
 Sao chẳng, em ôi ! chậm chậm lại,
 Cho tình duyên ấy gửi đôi lời...

Giật mình ta thấy bờ hơi lạnh ;
 Mơng đẹp bên chẵn đã biến rồi !
 Muốn gọi tên nàng nhưng ái ngại ;
 Ngoài thêm lác đác bóng hoa rơi.

Nàng còn lưu lại chút hương xa,
 Tạ lòng ta tặng mấy vần thơ.
 Thơ ta cũng giống tình nàng vậy,
 Mơng, mơng mà thôi ! Mơng hão hờ.

Tiếng thu

Tặng bạn Văn

*Em không nghe mùa thu
Dưới trăng mờ thốn thức ?*

*Em không nghe rạo rức
Hình ảnh kẻ chinh phu
Trong lòng người cô phụ ?*

*Em không nghe rừng thu
Lá thu kêu xào xạc,
Con nai vàng ngơ ngác
Đạp trên lá vàng khô ?*

Hoàng hôn

Bên thành con chim non
hót nỉ non ;
Giục lòng em bồn chồn
buổi hoàng hôn
Em trách gì con chim con ?
Em oán gì con chim con ?
Em chỉ hận :
Sao em ngỡ ngần,
để tình lang em lận đận
chốn xa xôi,
nơi tuyết vời ;
Trong lúc con chim trời
Bên em nó hát những lời
... nước non.

Mây trắng

*Mây trắng bay đầy trước ngõ tre,
Buồn xưa theo với gió thu về.
Vài chàng trai trẻ sầu biêng biếc,
Mộng nở trong lòng sắc đỏ hoe.*

Chia li

*Những ngày mưa lạnh, gió lê thê
Ta muốn trần gian ngớt tiếng đi,
Ta muốn ngựa xe dừng rộn nữa,
Âm thầm trong những buổi chia li.*

Mưa... mưa mãi

Tặng Ng. Ch

*Mưa mãi mưa hoài !
Lòng biết thương ai !
Trăng lạnh về non không trở lại...*

*Mưa chi mưa mãi !
Lòng nhớ nhung hoài !
Nào biết nhớ nhung ai !*

*Mưa chi mưa mãi
Buồn hết nửa đời xuân !
Mộng vàng không kịp hái.*

*Mưa mãi, mưa hoài !
Nào biết trách ai !
Phí hoang đời trẻ dại.*

*Mưa hoài mưa mãi !
Lòng biết tìm ai,
Cảnh, tường đây nơi quan tái.*

Bâng khuâng

Ta còn thấy bóng kẻ thơ ngây,
 Xe chồn gói mỗi trở về đây,
 Trên đường hiu quạnh khách đau mỗi,
 Chán nản hung hăng nện gót giày ;
 Ngàn liễu xanh xanh con cò trắng,
 Lạnh lẽo xa vời ử rữ bay.
 Ta còn thấy bóng kẻ thơ ngây,
 Rẽ lau vạch suối tới am mây,
 Nắng trần chan chất, lòng trần héo,
 Mịt mù dậm cát một chòm cây,
 Dừng lại đây bóng im cửa Phật,
 Dừng lại trong làn khói biếc bay,
 Dừng lại đây là nơi hiu quạnh,
 Là nơi nghe thấy tiếng cỏ cây,
 Là nơi quên những mùi trần sự,
 Là nơi quên những nỗi chua cay.

Nghe thấy tiếng ngọt ngào cõi Phật,
 Rũ bụi trần, chàng dừng lại ngay
 Trước Phật đài, chàng lâm râm nguyện
 "Tình xưa theo gửi, nước, trời, mây !"
 Một hôm thiên đình dưới gốc mai
 Bỗng thấy lòng vui chốc lại đầy,
 Thân thờ tay lần tràng chuỗi hạt
 Mà như lần những hạt chua cay...
 Vì vừa nghe tiếng chuông chùa nện
 Lạnh lùng từng tiếng náo bên tai.
 Lạnh lùng như người trong cung Quảng,
 Bâng khuâng chợt nhớ cảnh trần ai.

Hồn nghệ sĩ

Ta là nàng Ly Dao
 Ngồi bên Hoa Giang, khóc trắng sầu,
 Đếm giọt sương gieo,
 Lắng nghe rĩ rầu giọng đế,
 Trời đất quanh hui,
 Một mình ta tuôn thấm dòng lệ...
 Gỡ mối sầu, ta sẽ lựa mấy đường tơ.
 Ngọn lửa chài, con sông trắng,
 Bóng sao mờ lấp láy,
 Hồn nghệ sĩ lạnh lòng tê tái,
 Ngón cầm giăng tơ phấp phồng lay,
 Khi lâm li, khi dồn vô vập,
 Khi gieo nặng, khi cao bay...
 Rồi một kiếp khóc mướn
 Thương vay cho thiên hạ.
 Cảnh đêm khuya trời giá,
 Lạnh lòng thấy một bóng Ly Dao
 Ngồi bên Hoa Giang khóc trắng sầu.

Ngựa say

Ước gì ta có ngựa say
Con sông bên ấy, bên này của ta
Ta say ngựa cũng la đà
Trời cao xuống thấp, núi xa lại gần
Ta say ngựa cũng tần ngần
Trên lưng ta quảy một vùng giai nhân.

Bao la sâu

Nhớ em trong ánh trăng mờ,
Sóng cây gió gợn trời bao la sâu.
Chim chi gọi mãi bên cầu ;
Phải chòm sao rụng trước lầu hờ em ?
Lắng nghe trăng giải bên thềm,
Lắng nghe trăng giải bên thềm... ái ân !

Đan áo

*Tặng người thiếu nữ khi mùa đông
mới về, vội vàng đan áo rét.*

*Ngày tháng em đan chiếc áo len,
Hững hờ để lạnh với tình duyên.
Mùa đông đến tự hôm nào nhỉ ?
Lá rụng bay đầy dưới mái hiên.*

*Gió thổi hôm nay lá rụng nhiều,
Cây em đan hộ tấm tình yêu
Để về mang ủ lòng anh lạnh,
Cho khoảng đêm trường đỡ quạnh hiu.*

Chiều về

*Chiều sương rừng tím, lệ muôn hàng
San sát ghe đầy bến Trúc Lang,
Cây, nước, say theo người tráng sĩ,
Con đò quên cả chuyển sang ngang.*

Núi xa

Núi xa, nhà vắng, mưa mau,
Mênh mông cồn cát, trắng phau ngõ dừa.
Trong thôn vắng vắng gà trưa,
Lắng nghe đúng ngộ chuông chùa...
... nên không.

Gió

Le vent se lève, il faut tenter de vivre(1)
(P.VALÉRY)

*Gió lộng bốn phương,
Giang hồ rượu ngấm,
Xa vời bể thẳm,
Một kiếp mệnh mông ;
Ba mươi sáu bến bênh bồng !
Thuyền ơi neo chưa buồn cắm,
Mang mang nổi buồn nghìn dặm.*

(1) Gió đã nổi, hãy nên thử sống.

Xin rước cô em

*Xin rước cô em bước xuống thuyền !
Thuyền tôi sắp trẩy bến thần tiên.
Cùng nhau ta phiêu dạt
Nơi nghìn trùng man mác,
Theo gió, theo mùa
Gửi kiếp phù du.
Lặng soi mình trên bể thẳm
Ta tuôn dòng lệ thắm.
Trên muôn dặm, dưới muôn trùng
Lòng ta phiêu diêu mung lung
Như hai làn mây biếc
Cùng tan nơi mờ mịt.*

Điện hát lắng lơ

Lắng nghe tiếng hát chị dò đưa,
Trong ánh trăng vời vọi...
Tiếng hát lắng lơ đưa,
Làm xao động những làn da mát rượi.
Tiếng hát lắng lơ
Một đoàn gái tơ
Năm mơ trên bờ cỏ nõn.

Một đoàn nai tung tăng đùa giỡn
Theo điệu hát giòn
Ở cạnh sườn non...

Ai nghe tiếng hát chị dò đưa
Mà không cảm thương người quả phụ
Năm ấp bóng trắng thừa
Luôn qua song cửa sổ !

Vắng chàng

Dặn rồi, chàng lại ra đi
Gượng cười gượng nói lúc phân kì,
Buồng không, về nuốt lệ
Âm thầm em nén khúc tương ti. (1)

Bên khóm mai gầy, một sớm thu
Lòng sao thắt mắc mối sầu u,
Vắng chàng, quên cả lời chàng dặn :
Dạ buồn lại thổi tiếng vi vu.

(1) Tương tư.

Trùng hận

Phát phơ ngọn gió lướt đầu cây
Như có hồn ai về tới đây...

Hiu hiu thổi
Không buồn nói.

Hay là cô gái nước Chiêm Thành
Gặp cơn binh lửa, bỏ ngày xanh,
Hết sống trôi rồi chết giạt...
Chút tình anh thừa rơi rác
Hiềm một nỗi kẻ Chăm, người Việt
Khó cảm thông
Mà mối hận nghìn thu ôm ấp lòng.

Hiu hiu thổi,
Không buồn nói.

Hương lòng

*Em hãy thu về tất cả hương
Của bao hoa thắm nở bên đường.
Em thu hết cả lời ân ái,
Thu cả hương tàn, lạc bốn phương.*

Im lặng

*Ướt rặng liễu thâm gieo bước một
Trên muôn trùng, lặng lẽ bóng sao bay ;
Nàng đi, ôm mối sầu vô hạn,
Vô hạn, sầu tràn khắp cỏ cây.*

*Trên muôn trùng, lặng lẽ bóng sao bay,
Nàng đi một bước, đêm một chầy.
Đôi liễu nhìn nhau cùng rũ bóng
Bên đường tha thướt mớ tóc mây.*

*Nàng đi một bước đêm một chầy,
Cỏ mòn lặng uống hạt sương rơi
Ngang trời chiếc nhạn êm như mộng
Lơ lửng âm thầm nhẹ cánh bay.*

Ngày xưa

Ngày xưa nàng tiên
Ngày tháng triền miên
Những giấc mơ đẹp
Đạo khắp lâm tuyền.

Bắt đàn bướm bướm
Trên cành hoa tươi
Tháng ngày vui lượn
Những vần thơ rơi.

Thơ rơi trên bãi cỏ
Cỏ mịn tựa như nhung,
Nàng nhặt đưa vào giỏ
Một chiều trước gió tung.

Ngày ngày vào rừng sâu
Thối sáo tìm bồ câu,
Chim ngàn trên vai đậu,
Đậu cả mái tóc sâu.

Mắt buồn vời vợi
Hỏi gì không nói,
Nắng chiều hắt bên song
Nhờ chim gỡ tóc rồi.

Càng gỡ càng rối thêm,
Giận chim chẳng êm đêm,
Nàng buồn rụng hết tóc,
Mỗi chiều ra vườn khóc.

Từ đây vào rừng sâu
Chẳng còn thấy bồ câu,
Đến trên vai nàng đậu
Nàng ngày một thêm sầu.

Sáu đảo đến ba châu
Nàng chẳng thấy chim đâu !
Một hôm lạc trần giới
Chiều sớm đứng bên cầu.

Gặp ai qua, nàng hỏi ;
- Kìa ngài ! Chim tôi đâu ?
Khách trần gian đều nói :
- Tìm chim vào rừng sâu.

Bữa nọ một thi nhân
Thấy hay hay đến gần :
"Muốn được những bồ câu
Cho ta đôi mắt sầu
Nàng sẽ về với ta
Đủ hai năm sáu tháng,
Những con bồ câu trắng
Sẽ đến đầy sân nhà".

Ngọt giọng, nà¹ng nghe theo,
 Cùng nhau tách xu²ống đèo
 Về trong túp lều cỏ
 Đầu giường : m³ảnh trắng treo.

Nh⁴ững còn bỏ câu
 Từ đ⁵âu bay tới
 Với đi⁶ệu thơ sâu
 Gi⁷ục niềm ân ái.

Ngày một rồi ngày hai
 M⁸ảnh trắng treo cửa sổ.
 Đ⁹ã quen mùi rơm cỏ
 N¹⁰àng nguyện với nghèo vui.

Tr¹¹ọn đời tơ tóc
 G¹²ối tay cười khóc,
 N¹³àng ch¹⁴ẳng về tiên
 N¹⁵ơi kh¹⁶ông khổ ải
 N¹⁷ơi ch¹⁸ẳng liên miên
 Tr¹⁹ong niềm ân ái !

Mộng chiều về

Hôm xưa ta đứng bên hồ Kiếm
Quanh ta rộn rịp biết bao người,
Mà ta chỉ thấy người hôm ấy
In giữa không gian một nụ cười.

... Dang tay ta đón nàng vào dạ
Giật mình ăm phải cái không gian :
Dưới nước lâu đài tan tác vỡ
Bên bờ trở lại giấc mơ tàn.

Anh ạ, nàng không còn thấy nữa,
Dưới nước, sau cây, chẳng thấy nàng.
Không biết ta mơ hay ta tỉnh :
Cảnh trời hôm ấy mờ mờ sương.

Nàng với ta chỉ có thể thôi
Theo dõi tơ duyên bốn góc trời :
Lúc mộng nhìn nhau cười ngật nghẻo
Mộng tan, trên gối : lệ hoen rơi.

**NHO NHỎ
NHỮNG MẢNH ĐỜI...**

Lá mỏng tôi

Tặng hương hồn một bác sĩ

Hoa lá quanh nàng lác đác rơi,
Cuối vườn đeo giỏ hái mỏng tôi,
Mỏng tôi ứa đỏ đôi tay nỡn,
Cô bé nhìn tay, nhí nhảnh cười.

Cách tường tiếng gọi sẽ đưa sang;
Rẽ lá cô em trốn vội vàng,
Quên giỏ mỏng tôi bên giậu vắng;
Ta qua nhật lũy gửi đưa nàng.

Năm tháng ta chen chốn bụi hồng
Cảnh xưa dừng bước một chiều đông,
Cây trơ, giậu đổ, mỏng tôi héo
Cô bé vườn bên đã lấy chồng.

Xuân về

Tặng chị Tr.

Năm vừa rồi
Chàng cùng tôi
Nơi vùng Giáp Mộ
Trong gian nhà cỏ,
Tôi quay tơ,
Chàng ngâm thơ
Vườn sau oanh giục già;
Nhìn ra hoa đua nở;

Dừng tay tôi kêu chàng :
Này, này ! bạn ! xuân sang.
Chàng nhìn xuân, mặt hớn hờ ;
Tôi nhìn chàng, lòng vồn vã...
Rồi ngày lại ngày
Sắc màu : phai,
Lá cành : rụng,
Ba gian : trống ;
Xuân đi,
Chàng cũng đi.
Năm nay xuân còn trở lại,
Người xưa không thấy tới.

Chị em

*Em bước vào đây
Gió hôm nay lạnh,
Chị đốt than lên,
Để em ngồi cạnh.*

*Này chị lấy chồng
Ở mãi Giang Đông
Dưới làn mây trắng
Cách mấy con sông.*

*Chăn lụa, gói bông
Chị mang theo chồng,
Mai phòng chị lạnh
Đốt giùm nén hương.*

Chồng chị là ai
Chị nào có biết !
Đợi đến ngày mai
Nhìn qua kẽ liếp.

Sao em thốn thức
Buồn nỗi gì em ?
Nay em khóc chị
Mai ai khóc em ?

Em đưa củi vào
Lửa hồng thêm đượm,
Rót chén rượu đào
Cho lòng thêm thắm.

Uống thêm chén nữa
Mừng buổi chia li
Tiễn ngày vui hết
Tiễn thời xuân đi.

Điệu huyền

*Những điệu huyền bay, lạc khắp thôn
Từng nhà, đây đó hẹn nhau buồn,
Có cô dâu mới nhìn sông nước
Sực nhớ quê nhà, giọt lệ tuôn.*

Chiếc cồng điều

Tặng X.D. và H.C.

*Lững thững sườn non chiếc cồng điều :
Ngàn thông còn đắm mộng thân yêu
Lỏng buông mái tóc sau riềm vồng :
Tiếng ngọc mùi hương, lẫn gió chiều.*

*Những anh phu cồng đo từng bước,
Tỉ tê cùng kẻ chuyệ... hoang đường,
Vén riềm thiếu nữ tung bùng ngắm
Trông núi : muôn chim gọi rộn ràng*

*Yểu điệu, vừa trông, đáng thướt tha
Văn nhân không ngớt chén quan hà,
Lung đèo, ngôi quán quên thân phận
Chiều ấy, cùng mơ vẽ thế gian.*

Giang hồ

Tặng Nguyễn và Hoàng,
hai vị anh hùng của một ngày mưa gió.

Mời anh cạn hết chén này,
Trắng vàng ở cuối non tây ngậm buồn.
Tiếng gà đã rộn trong thôn,
Nửa đời phiêu lãng chỉ còn đêm nay.
Để lòng với rượu cùng say,
Chừ đây lời nói chua cay lạ thường !
Chừ đây đêm hầy đây sương,
Con thuyền còn buộc, trăng buông lạnh lùng !
Chừ đây trăng nước nào nùng,
Chừ đây hoa cỏ bên sông rữ buồn.

Tiếng gà lại rộn trong thôn...
Khoan đừng tư tưởng vợ con ở nhà
Giờ này còn của đôi ta,
Giang hồ rượu ấy còn pha lệ người,
Ô sao rượu chẳng kể môi,
Lời đâu kiêu diễm cho nguôi lòng chàng ?

Tay em nâng chén hoàng hoa,
 Sá gì hớp rượu vì ta bận lòng.
 Hãy gượng lắng nghe dòng sông chảy,
 Gió đùa trăng trên bãi lạnh lùng.
 Sá gì hớp rượu, bận lòng,
 Đợi gì môi nhấp rượu nồng mới say ?
 Hãy nhích lại đưa tay ta nắm
 Hãy buông ra đắm thắm nhìn nhau.
 Rồi trong những phút giây lâu,
 Mất sâu gợn sóng, lòng đau rộn tình.

Phút giây ấy, ta mình ngây ngất,
 Bỗng con thuyền buộc chặt, rời cây.
 Cho ta khát chén rượu này,
 Vì ta em hãy lựa dây đoạn trường.
 Khoan để đốt chút hương trầm đã !
 Đợi trầm bay rộn rã lời ca...
 Nghe xong ta ngắm trời xa,
 Dòng sông Ngân đã nhạt mờ từ lâu.
 Tiếng gà đã gáy mau trong xóm,
 Bình minh đã rạng khóm tre còn.

Trông nàng môi nhạt màu son,
 Giật mình ta nhớ vợ con ở nhà,
 Từ đây chẳng bao giờ phiêu lãng,
 Niềm thê nhi ngày tháng quen dần
 Đôi phen nhớ cảnh phong trần :
 Bóng nàng ẩn hiện xa gần đâu đây

Tưởng nghe tiếng gọi nơi hồ hải,
 Mất lệ mờ ta mãi trông theo,
 Trong buồng bỗng tiếng con reo,
 Vội vàng khép cửa gió heo lạnh lòng.

Đêm ấy rượu nàng ta không uống,
 Từ sau thê không uống rượu ai.
 Đôi phen ngồi ngóng chân trời,
 Chẳng bao giờ nghĩ đến đời phiêu lưu.
 Ngoan ngoan như con cừu non dại,
 Cỏ quanh vườn cắn mãi còn ngon.
 Sau lưng nghe tiếng cười dòn,
 Vội vàng ngoảnh lại... thằng con vẫn cười.
 Nó đưa ta một chai rượu bé,
 Bảo rằng : "Đây, rượu mẹ dâng cha"
 Giật mình ta mới nhớ ra :
 Là ngày sinh nhật vợ ta đó mà !

Ta uống chẳng hóa ra lỗi hẹn,
 Mà từ nan đâu vẹn đạo chồng !
 Than ôi ! trời giá đêm đông,
 Màu du tử thực bên lòng hết sôi ?
 Chén lại chén kẻ môi thủ thủ,
 Càng vui càng túy lúy càng đầy !

Lúc tỉnh rượu lặng ngời bên án,
 Trông vào gương, lằn trán có vôi ;
 Vợ con khúc khích đừng cười,
 Còn ta vô ý lệ rơi xuống bàn,
 Hết say vẫn bàng hoàng trong mộng
 Xót xa thay cái giống giang hồ !
 Ngón đàn thêm một đường tơ,
 Mà người sương gió nghìn thu nhọc nhằn.

Thôi rồi ra chốn nước non,
 Lòng son lại để số con chim trời.

Thú hồ bể quyến mời du tử,
 Niềm thê nhĩ khôn giữ được người.
 Biết sao trái được tính trời,
 Giang hồ cốt ấy, trọn đời phiêu linh...

Hôm nay ngồi rũ canh trường,
 Nơi thuyền trọ, rượu quỳnh tương ai mời
 Người dâng rượu xa nơi trần giới,
 Lạnh lùng thay gió thổi đêm đông !
 Tuy người đã khuất non sông,
 Mặt hoa lãnh đăng như lông dưới trăng
 Muờng tượng thấy tung tăng cười nói,
 Như tưởng chừng người mới hôm qua !...
 Nào hay nghìn cổ cách xa,
 Tài tình đến thế mà ra hão huyền !
 Họa còn chút trong thuyền dầu cũ,
 Cây đàn tranh mốc ủ trên phen,
 Phím long, dây đã rỉ rên,
 Còn nguyên trên gỗ ghi tên họ người.
 Nàng xưa vốn một loài trăng gió
 Cũng vì vương vữu nợ cầm ca
 Một đi lìa cửa lìa nhà,
 Nắm xương tàn lạnh phương xa gửi nhờ.

Đêm nay họa có mình ta,
 Đốt hương trầm cũ chờ ma đạo đàn.

Hoa bên đường

Tặng một kịch sĩ

Kiếp trước hoa là thiếu nữ,
Sống một kiếp vạn người thương.
Chết vô duyên, vui bên đường.
Một năm đất vàng
Dãi nắng dầm sương ;
Trên năm xương lạnh
Trời lên một cảnh
Lúc canh trường
Thoảng mùi hương

Hoa xoan

Từ buổi chàng xa non nước này
Em buồn ngày có tới đêm nay.
Xoan tây trước bến hai lần đổ
Lệ nhỏ hai lần, chàng có hay ?

Khởi ồm chiều nay khâu trước cửa
Dừng kim em ngấm rặng xoan tây.
Vì đâu, chàng, xoan không đỏ nữa ?
Rộn ràng lá đỏ bên sông đây.

Lá bàng rơi

*Sớm vin cành liễu so màu tóc,
Chiều ngắt hoa lê độ nụ cười,
Người đẹp bên sông sâu chưa biết
Bên sông ngày lượm lá bàng rơi.*

Túp lên cũ

Tặng Thanh Thủy

Từ buổi Thạch Sùng sạch hết khổ
Thế gian còn ai khoe giàu có ?
Hôm nay họa có vợ chồng tôi
Cùng bảo : ta giàu một túp cỏ

*Buổi mai kia một cặp uyên ương
Nhắm bến Ngân Sơn ghé cọn thuyền ;
Ai cũng bảo là khách du ngoạn,
Như con bướm bướm tiết đầu thiên ;
Thấy non sông đẹp dừng một phút
Xem mỗi mắt rồi lại đi liền.
Nào hay đã nặng tình với bến
Ngày một ngày hai, thuyền đậu yên.*

Lặn dần mây thu mưa lẫn gió,
 Đã thấy đầu non một cảnh tiên,
 Nhà cỏ ba gian, vườn một khoảnh,
 Có hồng, có táo, có đào tiên.
 Lũn thúi tháng ngày hai chiếc bóng,
 Ra vào may có gió trăng quen.
 Cũng có lúc giở chồng sách cũ
 Kể vai nhau hầu chuyện thánh hiền ;
 Cũng có lúc xem tờ nhật báo
 Đọc chuyện năm châu, cười ngả nghiêng.

Một buổi trăng thu chồng thử vợ :
 Đôi ta sớm nặng thú thiên nhiên,
 Hãy đợi lúc răng long đầu bạc
 Về đây ngồi ngắm bóng trăng lên.
 Danh lợi chờ ta nơi thêm ngọc ;
 Cỏ cây bịn rịn ấy sao nên ?

Một khoảng vườn con trao thú giữ
 Ba gian nhà cỏ mặc rêu in...
 Nghe chồng nói, vợ cười khanh khách :
 "À, anh còn lắm nợ trần duyên !
 Anh trẻ, anh về nơi gió bụi
 Em già, em ở lại non tiên.
 Tuổi em non mà lòng chẳng trẻ,
 Sự đời như đã trải trăm niên.
 Về đi, tuổi trẻ còn hăng hái
 Có danh có giá, có bạc tiền.
 Về đi, tuổi trẻ còn hăng hái :
 Có chị phù dung, cuộc đỏ đen...

Giữa nơi cát bụi anh lăn lộn,
 Ở non cao, em phóng mắt nhìn
 Thôi ân ái dành khi tái ngộ !
 Tình em đã nguyện với chim quyền".

THÊM MỘT MÙA THƠ...

(VIẾT TỪ 1948 ĐẾN 1991)

O tiếp tế

Vừa học "bình dân"
O đi tiếp tế
Dáng người mảnh dẻ
Chân bước thoát mau
Nhìn trước nhìn sau
O qua đồn địch
O đi một mạch
Hối chị, giục em
Từng bước êm êm
Lách qua đường trống
Nhảy sang bên động
O hát O ca
Đồn địch đã xa
O cười O nói
Đường qua mấy đội
O sẽ nghỉ chân

Chẳng quản xa gần
O đi, đi nữa
Bóng chiều vừa ngã
O lội sang khe
Quần áo đầm đìa
Bỗng O dừng bước
Mặt soi xuống nước
Cúc áo vội cài
Nhóm lại tóc mai
O vừa chợt thấy
Xuân gầy ba bảy
Da tuyết vàng khè
O sợ chồng chê
Nhưng O vẫn bước...
Mình lo việc nước
Chồng chê "mược" chồng !

Lại mùa phượng đỏ

Chao ôi, phượng đỏ ngập trời
Tiếng ai như tiếng gọi "đò ơi !"
Đò về Mĩ Lợi,
Đò tới Qui Lai
Đò ơi, đò ngược đò xuôi
Cho ta về với những nơi hẹn hò !

Giữa mùa gió thổi

Hỏi em khăn đỏ bao nhiêu tuổi
Rằng em vừa đúng tuổi lên mười.
Hỏi ông tóc bạc bao nhiêu tuổi
Rằng : lão trời cho đúng tám mươi.
Em nói : gió mùa xuân thổi
Áo đẹp rủ lên đường.
Lão nói : gió mùa xuân thổi
Gậy trúc cũng lên đường
Tiếng hỏi tiếng chào vang lối xóm
Pháo tùng chiếc một đốt liền tay.
Mùa này quyết được hơn mùa trước.
Cứ gọi tung trời gậy lão bay...

Em thời gian, ngừng tay !

Tiếng guốc khua giòn
Đường hoa lát đá,
Tiếng guốc nghe quen
Ai vào đây nữa,
Chỉ là em :
Thời gian !

Anh lột chiếu từ trên thêm
Anh giải hoa từ ngoài ngõ
Mời em lên.

Em ơi !
Hiểu rồi
Đừng nói !

Tay em cầm gì đấy
Người họa sĩ của tôi ? Phải rồi
Em muốn chấm lên tóc tôi
Với thàng ngày đã ngả
Những sợi bạc kinh hồn : trắng xóa !

Họa sĩ hãy ngừng tay
Và nghe tự lòng này
Một lời tha thiết.
Người em nhỏ của tôi ơi !
Cho anh thêm một ngày,
Cho thêm nghìn ngày nữa,
Cho trọn cùng cả thế kỉ hai mươi !

Sống thêm một ngày,
Trồng thêm một cây
Cây chuối nhỏ bên đường
Cây chuối hương :
Một trăm buồng,
Chuối trổ !

Hỡi người em nhỏ
Cho anh thêm một ngày,
Cho thêm nghìn ngày nữa,
Cho trọn cùng cả thế kỉ hai mươi.
Anh : người thợ nhỏ của ngày mai
Em trông ! Cái thước cái bay
Còn vụng về biết mấy !

Sao em còn đứng đấy
 Mùm mủm làn môi
 Chẳng "ừ" cho một tiếng ?
 Rồi tay tự cầm tay,
 Không biết tôi còn mê hay tỉnh
 Chợt nhìn lên : Người đã lánh,
 Đường thời gian nở hoa
 Bóng người đã xa...
 Rồi biến mất !

Thôi mặc !
 Người khách lạnh nhạt kia ơi !
 Dầu tóc ta, người điểm bạc
 Lòng này sôi máu tuổi hai mươi !
 Bên Văn Miếu, giữa vườn đây
 Con chim gì, không biết nữa
 Say hót giữa ban ngày.

Cuộc đời như mới... sáng hôm nay
 Đôi chân chưa hề biết mỏi
 Chân ơi ! Mang ta tận cùng thế giới
 Vây cờ hồng, say khúc hát thanh xuân.

Em Mai

Cây bàng trước sân đổ gãy
Bảng đen chữ phấn toác làm đôi
Thật rồi ! Em Mai nằm đấy :
Mẫu bút chì nằm chặt trong tay,
Quả táo bầm lặn bên túi vải,
Mảng tường đổ, nắng chiều in bóng chân em
vừa chạy
Giữa bom gầm còn vọng lại
hai tiếng : "Thầy ơi !"

Bé

(Thuật theo lời chị A.F. trên con đường đi thăm một trại tập trung phát xít ở Áo).

Từ trong ngục tối,
Chúng dẫn em ra
Và giắt một cành hoa
Lên đầu của bé,
"Ừ, con bé ngoan
Cho về với mẹ"
Em mừng, quỳnh cả đôi chân.
Nho nhỏ đôi gót son
Em băng liêu giữa tuyết
Con chim nhỏ hót chào em
Mà em có biết
Chiều đó em đi...

Vĩnh biệt.

Tiếng vạc đêm Niu Denly

Đến kinh đô Ấn Độ, được nghỉ ở
một lầu cao, Nằm giữa nhung lụa
nghe tiếng vạc sương, không sao
ngủ được, đây ghi vội mấy câu.

*Một chiều Ấn Độ dương
Giữa lầu cao mà sao nhung vò lụa xé,
Đắng nghe từng tiếng vạc đêm sương.*

*Ôi ! Những chân dài khăng khieu như cây sậy :
Thân thơ ngọn gió bên cầu
Lặn mặt trời, chân chưa biết về đâu !*

Niu Denly, 1959

Thu Hạ Long

Đôi hài nhè nhẹ bước ra
 Màn đêm cuốn lại, mặt hoa rạng dần
 Mừng sương tan, khướu hót gần
 Rừng xa thông vút điệu đàn hòa âm
 Hút nhìn : Mặt nước lặng tằm
 Cánh bướm soi bóng, lướt thềm trên gương
 Em vừa khoác nhiễu lam sương
 Đã vùn tím nhạt, chuyển sang lụa đào
 Bướm bay hay cánh hải âu ?
 Nắng vàng thu hay nắng đầu xuân tươi ?
 Biển, trời : Hai gái sinh đôi
 Thuyền trôi hay chính núi trôi bập bênh ?
 Cảnh sao thật, nét sao tranh ?
 Nét oai dáng hồ, nét thanh vẻ Kiều
 Mỗi thoáng nhìn, một nét yêu
 Một ngày xáo động biết bao tâm tình
 Cảnh ơi ! Sao đó với mình
 Như chung chiếc võng một cành đung đưa
 Tiếng còi vừa động "tùng" xa
 Mây ùn lại cơn đông qua ào ào
 Lòng gương sóng dậy xôn xao
 Bao chưa tan đã ánh sao đỉnh trời

Con chim non

*Con chim non
Bóng trưa tròn
Nguy trang sau tờ lá
Liếc trời xanh
Hót ran cành !*

À ơi !

À ơi ! Hai tiếng làm người
Héo xuân chói hạ, nẩy chồi thu đông.
Từ hữu hạn đến vô cùng
Nhỏ neo từ ấy, buồm dong biển trời.
Xưa sao mưa nắng rã rời
Giờ sao mưa nắng mắt người long lanh !

Lại tiễn con

Anh con bảo : thằng Nông tồ
Nấu nồi cơm chưa chín đã đòi đi bộ đội.
Sáu lần con xin đi, sáu lần chưa đủ tuổi
Mà sáng sáng con vẫn nhẩy xà ngang
Nheo mắt con tập bắn lá bên đường...
Như nơi thao trường nổ từng viên đạn

Hôm sáng thật lên vai mà ngày tháng
Chưa đuổi kịp chí con

Con ở Chí Linh sáu tháng tròn
Một sớm về thăm cha. Hai hôm sau từ biệt
Tiễn con đi, cha nhìn theo mãi miết
Con đi chẳng ngoái lại một lần...
Cha dõi ngắm bước chân con
Mười bảy tuổi rồi, giờ con đã biết
thế nào là vận mất còn Tổ quốc !

Rồi từ trong gian khổ Trường Sơn
Con viết thư về cho anh con
Lời thư chưa nhòa mưa nắng :
"Đất nước mình bao la mà nơi nào cũng bom đạn
Tình cảm phải bay trước đôi chân
Từ đường dây dân đến chiến trường
Ngày hôm sau rập theo ngày hôm trước
Một tiến trình không chệch bước !"

Con lớn lên trong khu phố Ba Đình
Cha tìm con giữa thành phố Hồ Chí Minh
Tin con đột về mà lòng cha đón trước.
Hai phút nổ tan tàu giặc
Con đi rồi như một cánh hoa bay...
Giờ quê con đó : Vàm Cỏ Tây
Chiếc võng dù giờ ru con bên bờ đước
Con dậy với bình minh trong tiếng chim bay
"chèo chệt"
Chiều những gái xóm về rũ áo bên dòng trong...
Mùi tóc, mùi rạ ấm nồng...
Và đêm quanh mình con, một vùng trăng đồng
đội

Hè, con vẫn nghe đây, tiếng ve đầu Hà Nội
 Tiếng xe điện chạy trước đường
 Tiếng Nhi, tiếng Mã riu rít cầu thang
 Đông, tiếng tắc kè bên Văn Miếu cũ
 Như một chuyến đi xa, con lại về.
 Đêm vẫn nghe con có nghe ?
 Vẫn như hôm nào, tiếng đàn tranh của mẹ
 Bước cha đi lần mò dẫm đá,
 Gió Trường Sơn trên đôi mái tóc bay ?
 Đất của con, đất anh Qui anh Hòa những người
 đồng đội
 Nắm đất nhào mưa bùn có ánh sao trời chấp chới
 Ôi ! Nắm đất đã soi ánh mắt con
 Khi súng con đang giữa lửa cầm hờn...
 Nông ơi ! Cha thấy rồi phút giây con ngã.

Giờ tìm đến thư con, ngắm từng nét chữ
 Nét mỏng manh rất đôi hiền lành
 Tám ảnh con cha giấu mãi trong mình
 Giờ ra, mắt con vào cha, nhìn thẳng...

Trời Qui Nhơn, một trời đầy nắng
 Nhìn Trường Sơn mừng tượng bóng con đi
 Mũ tai bèo đôi cánh đang bay
 Vàm Cỏ Tây, kịp tối nay về yên giấc ngủ
 Nơi Đồng Tháp, có mẹ hiền ngọn gió !

"Cuộc sống đâu chỉ một lần"
 Của cha, da tóc nửa phần
 Gửi lại bên mình con đó
 Và tuổi hoa con, một hòn màu đỏ
 Cha mang theo nóng hổi một đời...
 Cả nước mình giờ về đó ! Con ơi.

Qui Nhơn 1976

Đường ta đi thế đấy bạn lòng ơi !

Tặng anh chị Nguyễn Khắc Viện

Quê hương ơi ! Chiều nay
Ta trở lại với người
Soi mái tóc thời gian trên những vỏ hà, vỏ hến.
Như đứa trẻ muốn lăn mình trên cát còn trắng mịn.
Ta, người đời vẫn phong cho
Mấy chữ : giang hồ thi sĩ

Ôi ! Chiều nay ta muốn lăn nửa vòng thế kỉ
Trở về với tuổi lên mười
Một đời ta, lăn đi, lăn lại biết bao ngoai
Hỏi những gì còn dính da, dính thịt
Những gì đang nảy sinh, những gì đã mòn chết ?

Trên mái xanh còn lơ thơ mấy sợi tóc này
 Quả đất nặng đã quay những vòng quay
 Những mặt trời đã lên, những mặt trời đã lặn
 Những bão bùng và những hạn hán
 Những trận mưa lay đất, những cơn khát bỏng trời

Ôi ! Bé bỏng một tấm thân người
 Một chiếc thuyền nan bồng bênh giữa hai bờ
 Có nỗi thương của Giêdu, có nước mắt của Phật ^{sống chết}
 Và trên tay áo này,
 Trên tay áo này
 Những giọt đau !
 Những giọt đau !
 Của mẹ, của em của những bọt bèo số phận
 Nằm nghe những tiếng chao chân
 Trên một bến bờ vực thẳm.
 Đời sao có những say đắm
 Trong cõi lạnh hừ vô ?

Một con đò ! Ôi một con đò
 Với một ngôi sao xa vời thăm thăm²
 Bồng trong cơn xoáy lặng
 Qua những sóng nước xô xao

Ta nghe có một tiếng gọi, từ phương nào
 Phương nào đó nhỉ ?

Ta : giang hồ một thi sĩ
 Dừng nghe tiếng gọi từ xoáy hồn ta
 Hay tiếng gọi từ một bến bờ xa
 Tiếng gọi từ một bến bờ quang đấng ?
 Trận gió thu và những ngày Tháng Tám
 Đắng cay sực tỉnh, mình lạnh mồ hôi.

Đi mòn đôi chân, túi đời đã cạn
 Mà rỗng rỗng như mới nghe hai tiếng làm người
 Mắt bàng hoàng khóc trước mảnh gương soi
 Ai đưa khúc Bình Minh Anh vũ
 Cho ta, trong chiều xế Đỗ Quyên ?
 Ai làm hồng máu con chim
 Cho tiếng hót trong ngàn bên cửa sổ ?

Hôm nay : một ngày ta đó
 Có nước mắt có tiếng cười
 Và đau xưa càng sáng vui này
 Tình yêu bắt đầu từ người ngồi cạnh
 Rồi với kẻ cùng đi
 Với những tấm lòng theo nhau vào trận đánh.

Thế thôi ! Mà sao vất vả rộn ràng
 Một ngày qua nhanh, tiếc ngẩn !
 Có phải vì một chữ "thương" chưa trọn
 Có phải vì một câu "hẹn" chưa tròn
 Mà bất năm tháng phải quay vòng
 Mà mùa xuân phải bắt đầu mỗi sáng
 Mà giữa tuần bửa kén
 Phải óng ả thân tằm ?
 Đêm sao như đêm trăng rằm
 Câu hát câu hò vui quanh cối gạo
 Giọt lạnh mưa xưa còn ó vàng tay áo
 Mà mưa nay hồn mát dậy những mầm tơ !
 Một chiếc thuyền nan mà đi khắp bến bờ
 Sao cô quanh nhập vào đàn sao chói lọi.

Ta biết người với người còn dạ sỏi
 Trong đêm đen còn nhe trắng hàm nanh
 Những tuổi trẻ của hành tinh
 Có những chuyến đi vĩ đại
 Đi trong nghĩa tình không biên giới
 Cùng Bình Minh bủa bắt Hoàng Hôn
 Đạp hờ hững, phá cô đơn !

Ta lên giữa Trường Sơn, gọi gió.
 Trong ta : Việt Nam một tia máu nhỏ
 Cũng da diết gọi mặt trời
 Cuộc sống ai ơi !

Ta đi tận mép bờ Hữu Hạng
 Cho mắt "sờ" những xán lạn vô biên
 Đất này không phải xứ sở của thần tiên
 Người với người thôi, sao mà đẹp vậy ?
 Đường ta đi thế đấy !
 Đường ta đi thế đấy, bạn lòng ơi !
 Hôm nay về đây như đứa trẻ lên mười
 Và trên những ải đèo nhấp nhô cát sóng
 Của đời cũ thân thương.
 Như con ngựa đường trường
 Ta về đây gõ móng.
 Trời cao đất rộng
 Mở phanh vạt áo của hồn ta
 Nằm trong sóng vỗ đôi bờ
 Cả thịt da, ta với đất trời dào dạt.

(Viết tại Nhật Lệ,
 sau khi ghé thăm lại Huế vừa được giải phóng)
 1975

Tội giặc

Từ chiến địa trở về
Ngủ một đêm Đèo Gió
Trắng như vùng gương nhỏ
Trên tay em gái sần
Nước máng từng giọt tràn
Như đàn tranh tưng tưng
Hương bưởi gần, thoang thoang
Nằm nghe gió rúc xa
Dưới ánh lửa hồng cô giáo Thủy
Nhớ trò, nhớ lớp ngồi耿耿 ngơ.

Cao Bằng 3-79

Đi giữa vườn nhân

Đi giữa vườn nhân dạ ngẩn ngơ
Vì thương người lắm, mới say thơ
Phên thưa đã có bàn tay đỡ
Đêm lạnh, phăng lần những mối tơ

Đẹp lắm ! Trên đời những vấn vương
Chao ôi ! Thiên lí một con đường
Đi trong trời đất từ duyên ấy
Sớm tối không rời một chữ thương

Len giữa vườn mai chạm nắng người
Trời hơi lành lạnh ấm bàn tay
Muốn hôn tất cả ; Hoa cùng nụ
Tuổi gió ngàn xa thoáng tới đây.

Hồn lẫn xác

Tặng MỪNG

Bữa cơm ngày nho nhỏ chợ chiều
Mùa sen, em đem về mấy đóa
"Nhớ gọi em nghe ! Giờ hoa nở"
Sáng ra, sen rụng khắp nhà

Đêm đêm hương sắc hút cả vào mơ
Giờ, nhìn lại xác hoa... mà tội

Anh ơi, sao tách hồn khỏi xác
Của cho là vô tận, của nhận là không cùng
Cho nhiều, em sẽ mãi mãi giàu thêm.
Như khi em biết dâng cho đời mãi mãi.

Chải lại đời anh

Cái màu nhiệm vô biên
Qua bàn tay em mỗi ngày hiển hiện
Đàn đã qua bao cung gió chuyển
Còn vọng vang tiếng nhấn tơ đầu

Sáng nay, em nghĩ gì, nghĩ gì anh biết
Khi giữa giờ bão tố hoa vẫn tỏa một mùi hương
Và đêm nay, bàn tay em ở đâu, ở đâu anh biết
Khi anh đang ngồi lặng, trước ngọn đèn chong

Em là ánh trăng khuya. Vẫn là của anh mặt trời
mỗi sáng

Có những thu lá vàng rơi tả
Em chải lại đời anh

Em kéo từng nút khăn, em đơm từng khuy áo
Mà với trăng sao, em đi trọn khúc ân tình.

Lẽ nào anh chết

Anh không ngồi đếm bao thu còn lại
Bao tuần lá đỏ vàng rơi
Khi cánh song anh khép kín cõi đời
Anh vẫn không tin : Mình chết

Khi chia tay không cất lời vĩnh biệt
Buổi giao ban không dứt đoạn đường dây
Trong gian nan ta gọi thép sáng ngời
Giữa đối thoại ngày mai ta không vắng mặt.

Bão gió ba mươi năm đầu cành vẫn trong tiếng
hót
Ôi mẹ ! Với mây xanh, sao biếc, nắng vàng
Tơ rút ruột, kén thời gian tằm lột ố
Cho trời, cho đất một tình thương.

Đâu phải anh vào nơi bất diệt
Vì trăm năm sau
Cô bé nào bên cầu ao
Chợt ngâm đùa mấy câu thơ anh, vợ vẫn.

Anh biết rồi mắt anh sẽ tan thành bụi phấn
 Nhưng em có hay : hạt bụi mắt anh
 Là con thương của giọt nắng rơi tự trên cành
 Và của hạt sương tự đất đen tụ lại ?
 Còn say, còn mơ, còn đời luân hồi mãi mãi
 Bụi phấn vẫn bay đi cướp lửa những sao trời
 Để sùi nong mảnh mảnh trắng rơi
 Và chút chút nhen hồng trong mắt người bất hạnh.

Nếu chút thương còn vương trên máu bánh
 Chút đau còn vương áo chưa lành
 Bọn côn đồ còn dọa dẫm hành tình
 Bụi mắt anh, cả hồn anh khắp trời bủa lưới

Xin cảm tạ ngọn sóng lòng vừa tới
 Giữa dòng thơ trên tờ giấy trắng tinh
 Và băng quơ tiếng gió trên cành
 Xua chút lạnh trên bờ cây còn sót lại
 Có nhạc nào bằng khúc nhạc ấy
 Của lời trao tiếng gọi giữa con người
 Cũng bấy nhiêu tiếng khóc tiếng cười
 Mà vàng ngọc thế gian không sánh nổi

Ta chẳng bao giờ tiếc nuối
Những giọt nước mắt đổ ra
Vì một ý đẹp, một cảnh hoa
Hay vì một nỗi đau bên đường đụng phải

Có những hoàng hôn toan xóa mờ chân sỏi
Giữa nơi đây ta chong sáng ngọn đèn
Giữ mãi hồn thương, sắc mơ còn đỏ mãi
Dầu mơ kia chưa trọn nờ trước thềm

Có hạnh phúc nào như hạnh phúc niềm tin
Vẫn như thưở nào tóc để rơi chiếc lược
Cho mắt anh lại được gặp mắt em
Cho hai tia lửa nhỏ hồng thêm.

Khí gà, mai mỗi ngày còn đập cánh
Ai tắt được lửa bình minh ?
Khí tim anh còn chan chứa ân tình
Lẽ nào em tin rằng : Anh chết ?

Tuổi 80

Mới đó xài xong tuổi 80
Nhìn xuống đôi chân
giày vệt gót
Trông lên vẫn lớp lớp hoa bay
Mặc ve cứ hót
ngày trưa trệt
Tóc còn xanh lắm bạn tình ơi !

thơ di cảo

Miếng đất

Tôi nào mơ nhà cao cửa rộng
Chỉ xin dăm thước đất
Màn cái ao nhỏ
Đêm nằm nghe con mè con trắ¹m chơi trăng
Thảo lòng, trông sống được vài cây để năm
2000 chẳng chớ
Vào tay áo này được đón gió ngàn khơi

Mình ơi cho tôi hỏi mình
Người thợ vườn Trường cử⁽¹⁾
Trồng bưởi, mấy thu bưởi mới ra hoa ?
- "Thu anh dài hơn thu người gấp bội".
Mong chút thoảng gió trời
Cho khỏi tủi gổ²i sóng đôi
Sắn bút đây ta viết khấn mấy lời
Gởi ông vờ³i vờ³ cao xanh. ông thổ² thần cao³ thăm

(1) Trường cử : một thôn vườn nổi tiếng bên bờ nam sông Hương (Huế).

Ta chỉ xin miếng đất nhỏ mà thôi
Nhược bằng, thì thôi, cho ta một vò ta thoát
khỏi trần gian
Để ta đến bờ lẩn thẩn chốn sông Ngân
Vói quạ mực, quạ khoang, ta bắc cầu Ô Thước
Trên lưng nghé, giữa trời Ngưu cùng ả Chức
ta hát bài "non xanh nước biếc"
Rồi nhớ trần gian, năm bảy bữa ta bay về
Ròng giữa đường quê
Như xưa ta ngồi đồ ô ăn quan cùng bạn xóm
Và trong chập chờn lửa đóm
Ta lắng nghe câu hát dặm giạt bờ.

Nhật kí nửa nằm nửa ngồi : viết

Cái gậy anh cho ai rồi ⁽¹⁾
Từ hồi phố mình thành phố chợ
Không còn nghe chim Văn Miếu hót em ơi
Mà sao vẫn chát tai từ ngày xa đạn bom từng
hồi nổ
Em vào nhà thấp cho Nông ⁽²⁾ một nén nhang
đi em
Chờ giúp anh ra ngoài đó
Anh liếc chút trời xanh
Mai một anh lành giúp anh cùng qua Văn Miếu
Với hoa, với lá, chỉ chành.

(1) Nhà thơ Lưu Trọng Lư cho nhà thơ Tế Hanh (bị yếu mắt) cây gậy của mình nhưng rồi ông quên đi.

(2) Nông : con trai nhà thơ hi sinh trong chiến tranh chống Mĩ tại Nam bộ.

Bài thơ cuối cùng của nhà thơ Lưu Trọng Lư

(Một buổi sáng cuối tháng 7-1991, cô y tá bệnh viện Việt Xô Hà Nội nói với nhà thơ Lưu Trọng Lư khi đang săn sóc thuốc men cho ông : "Lúc nào bác khỏe, bác nhớ làm tặng chúng cháu một bài thơ nhé!". Ngay sau khi truyền serum và thở ôxy xong, trên người còn đầy những dây dợ, nhà thơ đột ngột vừa vung tay vừa ứng tác một bài thơ. Và đó chính là bài thơ cuối cùng của ông).

*Trời đã về chiều
Buồn tã, vợ vẫn tã
Ta đi tìm ai
Bây giờ ?
Ai tìm ta nổi ?
Trăm khóa không giữ nổi ta*

Ta như con chim giữa trời
Vô ích ! Vô ích ! Vô ích !
Không ai giữ nổi ta hết
Ta đi tìm người ta yêu
Cứu nhân của đời ta
Muôn lần...
Chỉ có người, người ta yêu
Ai bắt ta nổi ?
Vô ích ! Vô ích ! Vô ích !
Ta đi tìm người ta yêu...

Mục lục

Lời nói đầu	5
THƠ TÌNH	11
Suối mây	13
Một mùa đông	14
Một chút tình	19
Lòng cô phụ	20
Còn chi nữa	21
Tình điên	23
Lại nhớ	25
Đã khuya rồi	26
Thuyền mộng	27
Trăng lên	28
Đôi mắt	29
Khi thu rụng lá	30
Cảnh thiên đường	31
Sứ giả	32
Trên bãi biển	34
Đợi	35
Khi yêu	36
Lại uống	37
Mây	39
Vòng chuỗi ngọc	40

NHỮNG KHÚC SẦU ĐỜI,	
NHỮNG KHÚC MƠ...	43
Thú đau thương	45
Nắng mới	46
Thơ sầu rụng	47
Hôm qua	48
Tiếng thu	50
Hoàng hôn	51
Mây trắng	52
Chia li	53
Mưa... mưa mãi	54
Bâng khuâng	55
Hồn nghệ sĩ	57
Ngựa say	58
Bao la sầu	59
Đan áo	60
Chiều về	61
Núi xa	62
Gió	63
Xin rước cô em	64
Điệu hát lắng lơ	65
Vắng chàng	66
Trường hận	67
Hương lòng	68
Im lặng	69
Ngày xưa	70

Mộng chiều về	74
NHO NHỎ NHỮNG MẢNH ĐỜI...	75
Lá mỏng tôi	77
Xuân về	78
Chị em	79
Điệu huyền	81
Chiếc cồng điệu	82
Giang hồ	83
Hoa bên đường	88
Hoa xoan	89
Lá bàng rơi	90
Túp lều cũ	91
THÊM MỘT MÙA THƠ...	95
O tiếp tế	97
Lại mùa phượng đỏ	99
Giữa mùa gió thổi	100
Em thời gian, ngừng tay !	101
Em Mai	104
Bè	105
Tiếng vạc đêm Niu Đenly	106
Thu Hạ Long	107
Con chim non	108
À ơi !	109
Lại tiễn con	110
Đường ta đi thế đấy bạn ơi !	115
Tội giặc	120

Đi giữa vườn nhân	121
Hồn lẫn xác	122
Chải lại đời anh	123
Lẽ nào anh chết	124
Tuổi 80	127
Miếng đất	128
Nhật kí nửa năm nửa gối : viết	130
Bài thơ cuối cùng của nhà thơ	
Lưu Trọng Lư	131

THI CA VIỆT NAM CHỌN LỌC

Thơ Lưu Trọng Lư

Chịu trách nhiệm xuất bản :

HOÀNG VĂN BỒN

Biên tập : **HIẾU DŨNG**

Sửa bản in : **MINH PHÚC**

Bìa : **HS. VĂN NGUYỄN**

Trình bày : **TUẤN MINH**

Thực hiện : **TRẦN TUẤN**

In 1.000 cuốn, khổ 10x18cm. Sắp chữ và in tại Xí nghiệp
In số 9. Theo giấy Trích ngang số 107/VH/ĐN/557 Cục
xuất bản cấp ngày 16-9-1996. In xong và nộp lưu chiểu
tháng 10-1996.